

ПАСПОРТ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
13.00.01 – ЗАГАЛЬНА ПЕДАГОГІКА ТА ІСТОРІЯ ПЕДАГОГІКИ

I. Формула спеціальності

Галузь науки, яка вивчає загальні засади педагогіки як науки, методологію педагогіки, історію педагогічної думки та освіти.

Напрями досліджень із цієї спеціальності визначаються класифікаційними ознаками. Їх наявність в об'єкті та предметі дисертаційного дослідження є обов'язковою умовою для цієї спеціальності.

Класифікаційні ознаки спеціальності:

- за галузями педагогічної науки: теорія загальної педагогіки; історія освіти та педагогічної думки;
- за складовими педагогічної науки: теорія, методологія педагогіки; методи педагогічних досліджень; історія загальної освіти, педагогічної науки, етнопедагогіка;
- за характером досліджень: фундаментальні, порівняльні;
- за охопленням: національна, вітчизняна, зарубіжна, порівняльна, теорія та історія педагогіки;
- за психофізіологічним станом суб'єктів освіти: суб'єкти освіти в нормі, суб'єкти освіти з особливими потребами.

II. Напрями досліджень:

1. Теоретичні проблеми педагогіки: терміни, поняття, склад і структура науки.
2. Соціокультурні детермінанти розвитку сучасної освіти.
3. Теоретичні засади педагогічної думки.
4. Цінності сучасної освіти.
5. Філософія освіти в системі соціогуманітарного знання.
6. Педагогіка в системі наукового знання.
7. Єдність і розбіжності педагогічної науки і практики.
8. Освіта та громадянське суспільство: тенденції взаємовпливів.
9. Формування світоглядних орієнтацій сучасної молоді – теорія та методологія.
10. Природні, суспільні та біологічні закономірності педагогічного процесу.
11. Розвиток особистостей у структурі педагогічної науки.
12. Теоретико-методологічні засади реформування системи освіти.
13. Глобалізаційні процеси у світі, їх вплив на розвиток освітньої системи.
14. Світові тенденції розвитку освіти і педагогічної науки – порівняльний аналіз.
15. Порівняльна педагогіка як напрям педагогічної науки.
16. Формування педагогічних процесів і освітньо-виховних систем.
17. Релігійна педагогіка в системі соціогуманітарного знання.
18. Методологія та теорія неперервної освіти як концептуальна основа формування інтелектуального потенціалу держави.
19. Методологічні та загальнотеоретичні проблеми проведення історико-теоретичних досліджень.
20. Джерелознавство як складова педагогічних досліджень.
21. Розвиток національної педагогіки.
22. Культурно-антропологічна історія освіти.

23. Українська народна педагогіка в її історичному контексті.
24. Історія розвитку освіти в Україні в різні історичні періоди.
25. Дитинство як об'єкт історико-педагогічного знання.
26. Персоналія в історико-педагогічному дискурсі.
27. Розвиток історії зарубіжної педагогіки як системи.

**III. Галузь науки, з якої присуджуються наукові ступені:
педагогічні науки.**

ПАСПОРТ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

13.00.04 – ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

I. Формула спеціальності

Галузь педагогічної науки, яка досліджує мету, зміст, методи, засоби, організаційні форми та засоби професійної освіти. Напрями досліджень із цієї спеціальності визначаються класифікаційними ознаками, наявністю яких в об'єкті та предметі дисертаційного дослідження є обов'язковою умовою для цієї спеціальності.

Класифікаційні ознаки спеціальності:

- за рівнем організації педагогічного процесу: професійно-технічна освіта, вища освіта, післядипломна освіта, дистанційна освіта, самоосвіта, освіта дорослих; професійне навчання на виробництві;
- за видами об'єктів педагогічного впливу: учні професійно-технічних училищ, студенти (курсанти) вищих навчальних закладів усіх спеціальностей, спеціалісти; слухачі системи післядипломної фахової освіти; слухачі центрів зайнятості та навчальних підрозділів на виробництві;
- за структурною складовою педагогічної науки: історія та теорія професійної освіти, часткові дидактики;
- за галузевою складовою педагогічної науки: (за галузями підготовки фахівців): усі види галузевої освіти;
- за характером досліджень: фундаментальні, прикладні, порівняльні;
- за психофізичним станом суб'єктів освіти: суб'єкти освіти в нормі, суб'єкти освіти з особливими потребами.

II. Напрями досліджень:

1. Історія розвитку професійної освіти та її окремих галузей.
2. Теоретико-методологічні основи професійної освіти.
3. Порівняльна професійна педагогіка.
4. Проблеми сучасного підручника для професійної освіти.
5. Теорія та методика ступеневої освіти у професійних навчальних закладах.
6. Теорія та методика вивчення дисциплін професійно-орієнтованих циклів у професійно-технічних і вищих навчальних закладах.
7. Теорія та методика професійного навчання дорослого й незайнятого населення.
8. Стандартизація у професійній освіті.
9. Інноваційні процеси у професійній освіті.
10. Післядипломна освіта фахівців.
11. Педагогічні засади професійно-творчого розвитку особистості в системі неперервної професійної освіти.
12. Педагогічна майстерність у професійній підготовці фахівців.
13. Науково-дослідна робота студентів у процесі фахової підготовки.
14. Теорія та методика організації навчально-виробничої, виробничої та навчальної практик у професійно-технічних і вищих навчальних закладах.
15. Підготовка та перепідготовка фахівців у системі дистанційної освіти.
16. Педагогічні технології в неперервній професійній освіті.

II. Галузь науки, з якої присуджуються наукові ступені:
педагогічні науки.